

RESPEKT

REGISSØR	JOHANNES JONER
NASJONALITET	NORGE
SPRÅK	NORSK
PRODUKSJONSÅR	2008
SPILLETID	1 T 13 MIN
SENSUR	11 ÅR
MANUS	JOHANNES JONER, BASERT PÅ SKUESPILLET CLASS ENEMY AV NIGEL WILLIAMS
PRODUKSJON	AAGE AABERGE OG PER JØRGEN ØSTBY, NORDISK FILM
SKUESPILLERE	DANIEL KARLSSON, ROBIN VIKAUEN RØRSTAD, DAVID ADAMPOUR, DIZZET, KNUT JONER, JOSTEIN STEINDAL
DISTRIBUSJON	NORDISK FILMDISTRIBUSJON FILMSTUDIEARK SKREVET AV PER TERJE NAALSUND
KLASSETRINN	8.-10. KLASSE, VIDEREGÅENDE
FAG	SAMFUNNSFAG, NORSK, DRAMA
EMNER	SKOLEMILJØ, MOBBING, RASISME, KUNNSKAP, RESPEKT

DETTE ER ET FILMSTUDIEARK UTGITT AV FILM&KINO. FOR Å BESTILLE BILLETTER TIL FILMEN TA KONTAKT MED DIN NÆRMESTE KINO

RESPEKT

Filmen handler om 12 gutter som går sammen i det som blir kalt “verstingklassen 3F”. En dag sitter de i klasserommet uten at noen lærer dukker opp. Ledelsen har gitt opp å skaffe vikar til dem, for guttene er så vanskelige å ha med å gjøre at ingen vil undervise dem. Da får en av guttene en idé om at de kan undervise hverandre. En for en utfordres de til å snakke om det de er interessert i. De blir avbrutt av spørsmål, tilrop og tilbakemeldinger, men får likevel vist hverandre hva de er flinke til. En kan tegne, en har peiling på klær, en kan kunsten å sjekke, en annen er mester i ruteknusing. Flere maktkamper foregår i klasserommet. Blant annet handler det om rasisme og respekten for hverandre.

BAKGRUNNSHISTORIE

Bakgrunnen for denne filmen er at sønnen til regissøren Johannes Joner gikk i en ungdomsskoleklasse som ble oppfattet som en problemklasse av lærere og skoleledelse. Det ble gjort forsøk med innleide eksperter på skole- og klassemiljø for å bedre på forholdene, men Joner reagerte på den hyppige bruken av straffedisiplin. Han mente at elevene ikke var bråkete, men krevende og kritiske. Han trodde at de hadde mye kreativitet og kunnskaper som skolen ikke lot dem få vise fram. Da sønnen hans begynte på dramalinja på videregående skole, foreslo han derfor at elevene skulle sette opp teaterstykket “Klassefiende”, som handlet nettopp om problemelever. Stykket ble så vellykket at det ble sendt på Oslo-turné i regi av Den kulturelle skolesekken. Suksessen fikk Joner til å tenke på at denne historien burde nå flere, og at den derfor burde filmes.

Tilfeldigvis jobbet Nordisk film samtidig med tanker om å kombinere formspråkene reality og drama på film. De manglet bare en god historie. Joner hadde historien og lette etter formen. De fant ut at de burde sam-

arbeide. De besluttet å stenge 12 ungdommer inn i et klasserom i 2 dager og filme uavbrutt med 2 kameraer. I alt tok de opp 40 timer film, som ble klippet ned til 5 timer av en erfaren reality-klipper som ikke visste hva teaterstykket dreide seg om, før Joner og en filmklipper så skulle hente frem dramahistorien igjen. Det spesielle med prosjektet var at seks av skuespillerne hadde jobbet med teaterstykket i over et år allerede, mens de seks andre skuespillerne ikke ante hva det dreide seg om. De ble forespeilet å delta i et realityprosjekt, og skulle altså bare by på seg selv. De fikk ikke vite før opptakene var ferdige, at de seks andre spilte roller.

Målet med dette trikset var at de seks uinnvidde guttene skulle by på seg selv og bidra til nye temaer og nye reelle møter. Joner ville at de planlagte konfliktene og situasjonene skulle bli forsterket med virkelige erfaringer og meninger. Teaterstykket måtte ligge til grunn for å sørge for at det ble fortalt en historie som hang sammen med konflikter som utviklet seg. Skuespillerne øvde seg derfor på å improvisere og på å spille historien uten å følge den innlærte teksten i et par uker før filminnspillingen. Dagen før innspillingen lå alle sammen over på hotell, og Joner sørget for at hver realitydeltaker ble kjent med en skuespiller. Dermed skaptet det relasjoner som kunne brukes under opptak. Filmteamet gjorde også øvelser for å bygge opp en klassefølelse i starten av innspillingen, blant annet hadde de noen timer med fysikk og gym før guttene ble overlatt til seg selv.

OPPGAVER - DISKUSJON AV FILMEN

- 1) Filmen heter *Respekt*. Hva er det som menes med respekt i filmen?
- 2) Elevene i filmen er gitt opp av lærerne. Hva er det som gjør at man gir opp elever, tror dere?
- 3) Hvilke grunner kan det være til at elever oppfører seg slik at lærerne gir dem opp?
- 4) Hvordan burde skolen være for å være mer nyttig for disse elevene?

5) Læreren på slutten av filmen sier at elevene ikke har noe på skolen å gjøre, men hører hjemme på gata der politifolk kan passe på dem i stedet. Hva synes dere om det?

6) Læreren sier også at elevene er dyktige på å mobbe og knuse vinduer. Synes dere at dette stemmer helt, eller har elevene også kunnskaper som er nyttige? Diskuter om skolen er flink til å se egenskapene til dere elever. Hvordan kan skolen bli bedre til dette?

GRUPPEOPPGAVER - DISKUSJON AV FILMEN

1) Innledende: Se om dere husker hvilke 8 temaer det ble holdt foredrag om i filmen?

2) Den som holder det beste foredraget i filmen, skulle få en premie. Hvem synes dere holdt det beste foredraget, og hvorfor?

3) Noen av elevene forsøker å åpne seg under foredragene sine, men det er ikke lett i dette klassemiljøet. Diskuter hva de enkelte prøver å fortelle om seg selv, og hvilken mottakelse de får. Hva er det som gjør det så vanskelig å være åpen - overfor venner, klassen, læreren, eller i samfunnet generelt?

OPPGAVER - INSPIRERTE AV FILMEN

1) Til diskusjon i klassen: Hvordan kan klassens undervisning bli mer inkluderende, og sørge for at alle elevene får utviklet forskjellige sider ved seg selv? Hvilke forslag har dere selv?

2a) Tale og improvisasjon. Johannes Joner mener at alle elever allerede fra første klasse av må øves opp i å tale i forsamlinger. Slik kan elevene bli trygge på seg selv og på hverandre. Joner mener også at slik undervisning vil gi elevene selvtillit og at de vil bli flinkere

til å sette pris på seg selv. Hva tror dere som er elever om dette? Kunne dere tenke dere å være mer ansvarlige for undervisningen, slik som i filmen?

2b) Tale og improvisasjon. Hva er improvisasjon? La noen av elevene i klassen forklare for resten av klassen hva improvisasjon er, og vise noen øvelser i improvisasjon for de andre. Diskuter deretter i klassen om improvisasjon er en metode dere kan bruke bevisst i undervisningen.

3a) Johannes Joner er overbevist om at å leke med et filmkamera i undervisningen ville få alle til å være mer kreative og kanskje utvikle undervisningen. Og kanskje oppdage nye sider av både lærere og elever. Er dere den samme når kamera er på og kamera er av? Hva er å være seg selv? Spiller vi alle en rolle? Spiller dere en annen rolle i klasserommet enn f.eks. hjemme? Hvor godt kjenner dere hverandre egentlig?

3b) Lag en film som dere kaller *Klassen vår*. Den kan handle om en vanlig skoledag, eller den kan handle om alle elevene. Se filmen og diskuter den etterpå. Tør dere å vise den til andre klasser?

